

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200060
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8519200060.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: E. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, právne zastúpený: JUDr. Peter Vachan, advokát, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, o zaplatenie 994,12 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 6Csp/4/2019-175 zo dňa 6. marca 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a vo výroku o trovách konania.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„ I. Súd konanie o zaplatenie v časti istiny vo výške 140,98 eur z a s t a v u j e.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 213,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 18.12.2016 do zaplatenia, všetko v splátkach po 55,- eur mesačne, ktoré je žalovaný povinný platiť počnúc nasledujúcim mesiacom po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca, pod hrozbou straty výhody splátok pri neuhradení čo i len jednej splátky.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

IV. Žalovanému p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 28,76 %, ktoré je povinný zaplatiť žalobca, pričom o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 1 odsek 2, § 2 písm. a), písm. b), písm. d), § 9 odsek 1, odsek 2, § 11 odsek 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 52 odsek 1, odsek 3, odsek 4, § 517 odsek 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 191 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „C.s.p.“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 14.1.2019 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu vo výške 994,12 eur, úrok vo

výške 62,28 eur, úrok z omeškania vo výške 0,61 eur, úrok vo výške 17,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 994,12 eur od 18.12.2018 do zaplattenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 994,12 eur od 18.12.2018 do zaplattenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 62,28 eur od 18.12.2018 do zaplattenia, nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 1,10 eur a nahradiť mu trovy konania s tým, že ide o pohľadávku majúcu základ v záväzkovom vzťahu žalobcu a žalovaného založenom Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX zo dňa 16.9.2015 (ďalej len „zmluva o úvere“).

4. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola do vlastných rúk doručená dňa 6.2.2019, písomne vyjadril, pričom poukázal na absenciu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré vyžaduje v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Namietal absenciu náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. I/ zákona o spotrebiteľských úveroch, a to absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru. Taktiež namietal v zmluve o úvere absentujúce všetky predpokladané údaje použité na výpočet RPMN. RPMN predstavuje dôležitý údaj o celkových nákladoch na úver. Nestačí uviesť len výšku RPMN, ale v zmluve treba uviesť všetky predpoklady, ktoré boli použité na jej výpočet. Pre absenciu týchto náležitostí žalovaný považoval jemu poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej tiež namietal, že nebol oboznámený so všeobecnými obchodnými podmienkami, preto ich nepovažoval za súčasť zmluvy. Poukázal, že žalobca nepredložil doklady o doručení výziev na plnenie pred predčasným splatením úveru ako aj výzvy na predčasné splatenie úveru. Ďalšími podaniami namietal tiež nesprávne uvedenú RPMN v neprospech spotrebiteľa. Celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú spotrebiteľovi reálne vyplatené. Poukázal na to, že žalovaný reálne čerpal sumu 1164,- eur (žalovanému bol okamžite započítaný poplatok vo výške 36,- eur), čo vyplýva aj z výpisu z účtu žalovaného, pričom tak v zmluve o úvere je nesprávne uvedený údaj o celkovej výške úveru 1200,- eur, čo má v konečnom dôsledku za následok, že v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa, keďže výška RPMN závisí od celkovej výšky úveru. Podaním doručeným súdu dňa 19.11.2019 žalovaný doručil súdu doklady o čiastočných úhradách za obdobie 18.12.2018 do 31.10.2019 v celkovej výške 65,76 eur, Zároveň žalovaný požiadal o možnosť splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach po 30,- eur.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k podanej žalobe reagoval na námietky žalovaného týkajúce sa absencie podstatných náležitostí zmluvy o úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ako aj k názoru žalovaného, že všeobecné obchodné podmienky nie sú súčasťou zmluvy o úvere ako aj ostatným námietkam žalovaného týkajúcich sa zmluvy o úvere a poskytnutého úveru. Taktiež predložil doručky preukazujúce doručenie výzvy na plnenie pred predčasným zosplatením úveru ako aj samotné zosplatenie úveru. Vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 16.12.2019 nesúhlasil so žalovaným navrhnutom splácaním súdom priznanej sumy v mesačných splátkach po 30,- eur a opätovne ako v predchádzajúcich vyjadreniach uviedol, že je ochotný pristúpiť k súdному zmiernu s výškou mesačnej splátky 75,30 eur.

6. Okrem vyššie popísaných skutočností žalobca podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.8.2019 zobral žalobu v časti úhrad žalovaného po podaní žaloby vo výške 91,- eur späť a 16.12.2019 zobral žalobu v časti úhrad žalovaného po podaní žaloby vo výške 49,98 eur späť a žiadal v tejto časti konanie o podanej žalobe zastaviť. Po čiastočných späťvzatiach žaloby si žalobca podanou žalobou uplatňoval sumu istiny vo výške 853,14 eur, úroku vo výške 62,28 eur, úroku z omeškania vo výške 0,61 eur, úroku vo výške 17,90 % ročne z nezaplatenej istiny: vo výške 994,12 eur od 18.12.2018 do 18.6.2019, vo výške 953,10 eur od 19.6.2019 do 21.6.2019, vo výške 936,44 eur od 22.6.2019 do 19.7.2019, vo výške 919,78 eur od 20.7.2019 do 21.8.2019, vo výške 903,12 eur od 22.8.2019 do 27.9.2019, vo výške 886,46 eur od 28.9.2019 do 4.11.2019, vo výške 869,80 eur od 5.11.2019 do 29.11.2019, vo výške 853,14 eur od 30.11.2019 do zaplattenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny: vo výške 994,12 eur od 18.12.2018 do 18.6.2019, vo výške 953,10 eur od 19.6.2019 do 21.6.2019, vo výške 936,44 eur od 22.6.2019 do 19.7.2019, vo výške 919,78 eur od 20.7.2019 do 21.8.2019, vo výške 903,12 eur od 22.8.2019 do 27.9.2019, vo výške 886,46 eur od 28.9.2019 do 4.11.2019, vo výške 869,80 eur od 5.11.2019 do 29.11.2019, vo výške 853,14 eur od 30.11.2019 do zaplattenia, úroku z omeškania vo

výške 5% ročne nezaplatených úrokov vo výške 62,28 eur od 18.12.2018 do zaplataenia, nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 1,10 eur a nahraďiť trovy konania.

7. Súd na základe vykonaného dokazovania a po vyhodnotení dôkazov zistil skutkový stav, podľa ktorého dňa 16.9.2015 bola medzi žalobcom a žalovaným uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX - Pôžička, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s., na základe, ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1 200,- eur na splatenie záväzkov klienta, pri fixnej úrokovej sadzbe 17,90 % ročne s mesačnou anuitnou splátkou vo výške 22,59 eur. Poplatok za poskytnutie úveru bol vo výške 36,- eur. Dátum splatnosti prvej anuitnej splátky bol dňa 12.10.2015. Počet splátok bol vo výške 108. Splátky boli splatné mesačne vždy v 12. deň kalendárneho mesiaca. Splatnosť úveru bola 12.9.2024. RPMN za úver bola vo výške 20,85 %. Priemerná RPMN ku dňu podpisu zmluvy o úvere bola vo výške 19,71 %. Celková čiastka, ktorú musela žalovaná zaplatiť, bola vo výške 2475,72,60 eur. Pre neplnenie si povinností zo strany žalovaného bol žalovaný výzvou zo dňa 12.10.2018 upozornený na omeškanie so splácaním úveru a vyzvaný na zaplataenie dlžnej sumy najneskôr do 17.10.2018 (doručená žalovanému dňa 17.10.2018) a následne výzvou zo dňa 17.12.2018 bol vyzvaný na predčasné splatenie úveru v celkovej výške 2 535,26 eur s príslušenstvom bezodkladne (doručená žalovanému dňa 21.12.2018). Zo žalobcom predloženého prehľadu splácania - do predčasného zosplatenia vyplýva, že žalovaný do dňa predčasného splatenia úveru zaplatil celkovo splátky vo výške 809,90 eur a po podaní žaloby splátky v celkovej výške 140,98 eur, v ktorej žalobca zobral žalobu späť podaním doručeným súdu dňa 26.8.2019 v sume 91,- eur a doručeným súdu dňa 16.12.2019 v sume 49,98 eur. Spolu žalovaný zaplatil sumu 950,80 eur. Podanou žalobou si žalobca po jej čiastočnom späťvzati uplatnil nezaplatenú istinu v sume 994,12 eur s príslušenstvom.

8. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 26.8.2019 zobral žalobu v časti úhrad žalovaného po podaní žaloby na tunajší súd vo výške 91,- eur a podaním doručeným súdu dňa 16.12.2019 v časti úhrad žalovaného po podaní žaloby na tunajší súd vo výške 49,98 eur započítaných na žalovanú istinu späť. Súd tak vzhľadom na túto dispozíciu žalobcu so žalobou postupom podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil konanie v časti zaplataenia istiny vo výške 140,98 eur. Po čiastočnom späťvzati žaloby ostalo predmetom konania nárok žalobcu tak ako bol vyššie popísaný.

9. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie, pri určení, či žalobcovi ako právnickej osobe, ktorej predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie spotrebiteľských úverov vzniklo právo na vrátenie úveru, ktorý mal byť poskytnutý žalovanému ako fyzickej osobe nie na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania je potrebné vychádzať z ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX t.j. k dňu 16.9.2015 a nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, tak aj z relevantných zákonných ustanovení o postavení a ochrane spotrebiteľa.

10. V prvom rade sa súd prvej inštancie zaoberal Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX zo dňa 16.9.2015 z pohľadu podstatných náležitostí, ktoré obsahuje vyššie citovaná právna úprava obsiahnutá v zákone o spotrebiteľských úveroch. Po preskúmaní zmluvy o úvere súd dospel k záveru, že tá neobsahuje správny údaj celkovej výške úveru a o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítaných na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; pričom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Predmetná zmluva o úvere tak neobsahuje zákonom stanovenú podstatnú náležitosť, podľa § 9 ods.2 písm. g/ a k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, preto súd poskytnutý spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

11. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že v zmluve o úvere, uzavretej medzi stranami sporu, je uvedená nesprávne RPMN v neprospech spotrebiteľa. Pri výpočte RPMN mohol žalobca počítať len so sumou, ktorú žalovanému skutočne poskytol, teda nie so sumou 1 200,- eur, ale s reálne poskytnutou sumou 1 164,- eur (reálne čerpanie tejto istiny po podpise zmluvy o úvere v tejto výške vyplýva aj z výpisu účtu žalobcu ako aj z vyjadrení strán sporu). Výklad pojmu celková výška úveru podal Súdny dvor EÚ v rozsudku C-377/14. V zmysle tohto rozsudku sa celkovou výškou úveru myslí suma, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Ak žalovaný na základe zmluvy o úvere reálne čerpal sumu 1 164,- eur (istina v zmluve o úvere vo výške 1 200,- eur znížená o poplatok za poskytnutie úveru vo výške 36,- eur), pričom v zmluve je uvedený údaj

1 200,- eur, má to rovnaké následky ako keby v zmluve tento údaj nebol uvedený vôbec. Súdny dvor vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY, a.s., ustálil výklad tak, že do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie, akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Za takéto zahrnutie súm tvoriace celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru nutne vedie k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru. Takáto nesprávna celková výška úveru má v konečnom dôsledku za následok, že v zmluve je uvedená nesprávna výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa, keďže výpočet RPMN závisí od celkovej výšky úveru.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené sa poskytnutý úver pokladá za bezúročný a bez poplatkov. Súd sa už preto nezaoberal námietkami žalovaného a vyjadrení žalobcu týkajúcich sa ostatných obsahových náležitostí samotnej zmluvy o úvere. V prípade posúdenia týchto námietok v prospech žalobcu alebo v prospech žalovaného by sa nezmenilo nič na tom, že úver je posudzovaný ako bezúročný a bez poplatkov vzhľadom na vyššie uvedené.

13. Žalobcovi vzhľadom na skutočnosť, že úver poskytnutý žalovanému zmluvou o úvere je bezúročný a bez poplatkov vzniklo právo na vrátenie skutočne poskytnutého plnenia, teda poskytnutého úveru, bez úrokov a akýchkoľvek poplatkov. Žalobca poskytol žalovanému istinu úveru vo výške 1 164,- eur a žalovaný uhradil celkovo ako splátky úveru uhradil sumu 950,88 eur. Súd tak priznal žalobcovi celkovo sumu 213,12 eur. V prevyšujúcej časti súd vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti žalobu zamietol.

14. Žalovaný svoj dlh riadne a včas neuhradil. Priamo zo zákona mu tak vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania v sadzbe určenej podľa § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, t.j. o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Súd priznal žalobcovi vzhľadom na vyššie posúdenie zmluvy o úvere ako bezúročnej a bez poplatkov iba nárok úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 213,12 eur, ktorá tvorí rozdiel medzi sumou poskytnutej istiny a sumou doteraz vykonaných splátok žalovaného, a to odo dňa nasledujúceho po dni predčasnej splatnosti úveru, t.j. odo dňa 18.12.2016. V časti, v ktorej súd žalobu zamietol súd nepriznal žalobcovi ani nárok na uplatňovaný úrok z omeškania.

15. Súd prvej inštancie povolil žalovanému splácať žalobcovi prisúdenú sumu v splátkach prihliadajúc na jeho osobné, zárobkové a majetkové pomery, ktoré odôvodňujú takéto rozhodnutie. Žalovaný pracuje a jeho príjem je 591,90 eur, nemá vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom. Má viacero dlhov, o ktorých predložil doklady, a ktoré spláca v mesačných splátkach vo výške 250,- eur. Súd následne prihliadol aj na skutočnosť, že takéto rozhodnutie nezasiahne neprimerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu, ktorý je bankou. Súd však neurčil výšku splátky v zmysle požiadavky žalovaného na 30,- eur, ale na sumu 55,- eur. Súd tak po úvahe o určení, či žalovaný peňažné plnenie môže vykonať v splátkach, prihliadal na vyššie uvedené osobné, zárobkové a majetkové pomery žalovaného, ale tiež aj na výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaného, keď žalovaný odo dňa zosplatnenia úveru uhradil časť dlžnej sumy, v ktorej bolo konanie zastavené, dobu, po ktorej by umožnením vykonania plnenia v splátkach došlo k zaplateniu prisúdenej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti) ako aj to, či povolenie plnenia prisúdenej sumy v splátkach neprimerane nezasiahne do majetkových pomerov veriteľa, pričom umožnil žalovanému splácať dlh v splátkach tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Povolenie splátok spôsobí, že v prípade dodržania splátkového kalendára zo strany žalovaného pri zohľadnení dlžnej sumy v čase rozhodovania bude dlžná istina žalovaného splatená približne v priebehu 4 mesiacov.

16. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 odsek 1, odsek 2 a § 256 v spojení s § 262 odsek 1 a 2 C.s.p. tak, že žalobca mal v konaní úspech len čiastočný, a to s poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby vo výške 140,98 eur. Žalobca tak bol úspešný v časti o zaplatenie 354,10 eur (35,62 %) a žalovaný v časti o zaplatenie 640,02eur (64,38 %). Súd tak v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 28,76 % (úspech žalovaného 64,38 % - úspech žalobcu 35,62 %).

17. Proti výroku o zamietnutí prevyšujúcej časti, podal včas odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 odsek 1 písm. h) C.s.p., nesprávnym právnym posúdením veci a ust. § 365 odsek 1 písm. f) súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovie okrem časti, v ktorej bolo konanie zastavené a žalovaného zaviazá uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi prizná náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

18. K tvrdeniu súdu, že zmluva neobsahuje správny údaj o celkovej výške úveru a v zmluve je uvedená nesprávne RPMN, žalobca uviedol, že žalovanému bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý úver vo výške 1200,-eur, z ktorého žalovaný časť finančných prostriedkov vo výške 36,- eur použil na úhradu poplatku za poskytnutie úveru. Žalovaný bol s poplatkom za poskytnutie úveru teda riadne a preukázane oboznámený a uzrozumený a vyjadril s ním podpisom na úverovej zmluve súhlas. Priamo úverová zmluva navyše v ods. 2.5 upravuje podmienky za ktorých tento poplatok bude klientovi vrátený v celom rozsahu, pričom podmienkou je len riadne plnenie jeho povinnosti, t.j. riadne a včasné splácanie dohodnutých splátok úveru. Nakoľko žalovaný splnil podmienky v zmysle bodu 2.5. úverovej zmluvy, poplatok za poskytnutie úveru vo výške 36 eur bol žalovanému vrátený dňa 17.3.2017 na jeho osobný účet č. XXXXXXXXXX. (v prílohe doložil výpis z osobného účtu č. X/XXXX)

19. Zo znenia § 499 ObZ vyplýva, že poplatok za poskytnutie úveru možno dojednať ako jeden z dvoch nárokov na protiplnenie za poskytnutie hlavného predmetu plnenia - úveru. Žiadať tento poplatok je však možné len v prípade, ak veriteľ poskytuje úvery v rámci predmetu svojho podnikania (žalobca / banka). Poplatok pritom nemožno zamieňať ani stotožňovať s úrokom. Ustanovenia zmluvy o úvere a ustanovenia osobitných predpisov nárok na účtovanie tohto poplatku priznávajú popri úrokoch, pričom ho možno uplatňovať ako samostatnú zložku celkovej ceny plnenia, ktorá sa uhrádza jednorazovo. Osobitné predpisy na účely porovnania cien služieb poskytovateľov, ktorí tento poplatok uplatňujú, prikazujú zahrnúť ho do výpočtu ceny služby a RPMN, v dôsledku čoho si spotrebiteľ môže porovnať výhodnosť služieb jednotlivých dodávateľov. Nie je teda pravdou, že tento poplatok len skryto zvyšuje sumu úrokov ako ceny úveru, keďže úroky a poplatok sú odlišné zákonné nároky za poskytnutie úveru. Z opísaného charakteru poplatku, dôvodu a spôsobu jeho uplatnenia je zrejmé, že poplatok za poskytnutie úveru je riadnou, tradičnou a zákonnou súčasťou ceny úveru. Nejde teda o cenu za internú službu vykonávanú bankou alebo službu, ktorú poskytuje banka ako súčasť hlavného predmetu plnenia bez toho, aby ju mohol spotrebiteľ ovplyvniť.

20. K celkovej výške úveru žalobca uviedol, že zmluva v ods. 1.2. obsahuje správny údaj o celkovej výške úveru podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z.

21. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správne a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

22. Žalobca si skompenzoval 36 -eurový poplatok už na úvod zmluvného vzťahu a takto ukrátil spotrebiteľa o skutočnú výšku dojednaného spotrebiteľského úveru. Ide o neprípustný postup v rozpore so záverom Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014. Uvedený následok má konzekvencie tak čo do údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov, tak aj o úrokovej sadzbe a v konečnom dôsledku čo do výšky splátok. Všetky tri uvedené údaje totiž vychádzali z nesprávnej výšky spotrebiteľského úveru. Žalobca pri výpočte vyššie uvedených údajov vychádzal z istiny aká je uvedená v Zmluve, t. j. 1200 eur a nie 1164 eur, teda reálnej sumy, ktorá bola žalovanému zo strany žalobcu poskytnutá (C-377/2014). Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti nemôže byť správny ani údaj o RPMN, ktorý má osobitný význam. Jeho nesprávne uvedenie je spájané s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, na čo súd prihliada ex offo (uznesenie Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10). Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.01.2019 sp. zn. 18Co/151/2018.

23. Podľa názoru žalovaného zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov aj preto, že neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to: „podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie úrokovej sadzby, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru,

uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,“ a tiež obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to: „všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.“

24. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca. S vyjadrením žalovaného sa nestotožnil a v celom rozsahu odkázal na podané odvolanie. Žalovaný vo svojom vyjadrení vôbec nezohľadnil skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanému priamo na úverový účet sumu 1200,- eur a to, že poplatok za poskytnutie úveru bol žalovanému vrátený dňa 17.3.2017.

25. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

26. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

27. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru v tom smere, že uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúc z postavenia žalovaného ako dlžníka z úverovej zmluvy a že je namieste aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj Zákon o spotrebiteľských úveroch. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka.

28. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

29. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmluve o úvere sú nesprávne uvedené náležitosti uvedené v ustanovení § 9 odsek 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.. V zmysle ustanovenia § 2 písm. i/ Zákona o spotrebiteľských úveroch sú ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. V zmysle ustanovenia § 19 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom. Výpočet RPMN teda okrem iného ovplyvňuje aj výška poskytnutého úveru, či poplatky/náklady za služby spojené s úverom, ktoré neboli spotrebiteľom dobrovoľne vymienené.

30. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

31. V zmluve je taktiež nesprávne uvedená celková čiastka, ktorú musí žalovaný zaplatiť. Do čiastky 2475,72 eur žalobca bez akýchkoľvek pochybností nezahrnul doplnkové služby, a to poistenie výdavkov vo výške 0,55 eur mesačne. Výška mesačného poplatku za tieto doplnkové služby predstavovala 0,55 eur, čo pri počte 108 mesačných splátok celkovo predstavuje sumu 59,40 eur.

32. Z uzatvorenej zmluvy o hotovostnom úvere zo dňa 16.09.2015 (č.l. 5 spisu) nevyplýva možnosť spotrebiteľa odmietnuť ponúkané doplnkové služby. Podľa predloženého formulára zmluvy o úvere, jeho súčasťou boli i doplnkové služby bez akejkoľvek zmienky o možnosti odmietnutia poplatku za poistenie schopnosti splácať úver. Takto vopred naformulované doplnkové služby nemožno hodnotiť inak ako jednu z podmienok uzatvorenia zmluvy o úvere.

33. V zmysle ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť bola definovaná v ust. § 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a rozumel sa ňou súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

34. V súvislosti s vyššie uvedeným je potrebné poukázať na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Vychádzajúc z tohto základného výkladového pravidla, ak zo zmluvy o úvere jednoznačne nevyplýva, že dojednané doplnkové služby nemali charakter služieb, ktoré musel spotrebiteľ uzavrieť, je potrebné vychádzať z toho, že išlo o náklady na doplnkové služby, ktoré bolo potrebné zohľadniť pri celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

35. Vychádzajúc z výšky mesačnej splátky 23,14 eur vrátane doplnkových služieb a počte splátok 108, poplatkov za poskytnutie úveru vo výške 36 eur, celková čiastka, ktorú musel žalovaný zaplatiť, predstavovala sumu 2535,12 eur. Ide teda o sumu vyššiu v porovnaní so sumou 2475,72 eur, uvádzanou v zmluve o úvere. Ak žalovaný pri výpočte RPMN nezohľadnil všetky náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od správne uvedených celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Navyše, ako už bolo skôr konštatované, v zmluve o úvere nie je správne uvedená ani celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je nepochybne, že v zmluve musí byť táto čiastka uvedená správne. S nesprávne uvedenou ročnou percentuálnou mierou nákladov v neprospech spotrebiteľa s nesprávne uvedenou celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je spojená sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v súlade s ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

36. Podľa názoru odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie aj k správne záveru o nesprávne uvedenej výške poskytnutého úveru. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému v skutočnosti nebola poskytnutá suma 1200,- eur, ale suma 1164,- eur, nakoľko žalobca si čiastku 36,- eur započítal ako poplatok za poskytnutie úveru ešte pred reálnym čerpaním úveru. V rámci predpokladov potrebných pre výpočet RPMN totiž žalobca vychádzal z nesprávnej výšky poskytnutého úveru. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na bod 102 rozsudku Súdného dvora Európskej únie vo veci C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti Finway a.s., cit: „3. Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.“

37. Odvolacia námietka, že poplatok za riadne splácanie bol žalovanému vrátený dňa 17.3.2017 je bez právneho významu. Súdny dvor vo vyššie citovanom rozsudku vo veci C-377/14 jasne konštatoval, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Skutočnosť, že poplatok na základe splnenia podmienok určených žalobcom bol spotrebiteľovi vrátený po roku a pol, je v rozpore s požiadavkou smernice 2008/48/ES ako aj bodom I prílohy I tejto smernice o správnom uvedení celkovej výške úveru.

38. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne nevyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06)

39. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 387 C.s.p. v jeho napadnutom rozsahu potvrdzuje ako vecne správny.

40. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na základe nesprávneho uvedenia náležitostí uvedených v ustanovení § 9 odsek 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., odvolací súd nepovažuje za potrebné sa vyjadriť k odvolacím námietkam týkajúcich sa absencie ďalších obligatórnych náležitostí. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva, ani nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. (Pozri rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04)

41. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalovaný vzhľadom na celkový úspech v konaní má nárok vo vzťahu k žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

42. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).